

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 5,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Căminului Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 16 Iulie st. v.

Sesiunea din acest an a congresului bisericii române greco-orientale a fost pe cât se poate de săracă în „acte mari”. N'am mai vădit nici opozițiunea făcând interpelațiuni, nici pe Înalt Preasfinția Sa Părintele Metropolit amenințând cu „măsuri radicale”, ci s'au petrecut toate, ca între nisse oameni preocupati numai de interesele comune.

Cum s'a produs minunea aceasta?

Unii dintre „matadorii” bisericesci, strașnicii „oposanti” de odinioară, primiseră convingerea, că s'a consolidat în biserică un grup opozițional intransigent, care va avea neapărat să provoace discuțiuni sgomotoase și că astfel ei înșiși nu vor mai avea nevoie să facă opozițiune, ci vor pute să joace în congres rolul de conciliatori prudenți.

Încă de cu timp dar' neobositul făcător de trebură, dl Vincențiu Babeș, se arangează cu Părintele Metropolit, vine la Sibiu și lucrează întins, ca să re-soalve cauzele ce zăceau de ani de zile neresolvate parte în cancelaria Metropolitană, parte prin dulapurile metropolitului. După ce congresul se întrunește, deputații află dela dl V. Babeș, că toate sunt în regulă, că nici odată treburile n'au mers la metropolie mai bine ca acum, că putem să avem cele mai bune speranțe pentru viitor.

Și dl Babeș era fără îndoială cel mai competent om în materia aceasta, fiindcă timp de deștece ani în publicitate, în ședințe congresuale și sinodale, dar' mai ales în cercuri private își dăduse foarte multă similitudină să producă pretutindenea convingerea, că nu mai e cu puțință nici un fel de îndreptare la metropolia din Sibiu.

Cu toate aceste congresul n'a pus temei pe asigurările date de dl Babeș, ci a cerut informațiuni exacte și s'a pronunțat fără multă discuțiune și fără ca să scoată în primul plan persoana Metropolitanului, care a devenit încetul cu încetul un factor indiferent.

Dl V. Babeș l-a susținut apoi pe Părintele Metropolit, desigur pentru ca alții să-l combată. Acestia însă nu l-au combătut. Era de prisos să-l mai combată. După cele ce se petrecuseră în ajunul întrunirii congresului și după tăcerea congresului ori-și-ce vorbă era de prisos, și dl Babeș susținând pe Părintele Metropolit, se abîma numai pe sine însuși, își prăpădia numai trecerea, pe care și-a câștigat-o combătându-l.

Astfel se pregătesce scena ridicolă, cu care se încheie sesiunea congresuală.

Demult acum în sinodul archidiececesan s'a exprimat dorința, ca în Sibiu să se sistematizeze un post de vicar-archiereu, care să poată împlini toate funcțiunile, pe care Archiepiscopul el însuși nu le împlinesce, pentru ca organismul bisericesc să nu fie oprit în funcționarea lui prin comoditatea Metropolitanului, care, după cum asigură dl Babeș, este prea de tot însărcinat cu afaceri „multifarii”.

Rezolvarea cestiunii se tot amână de vre-o deștece ani, ear' acum Părintele Metropolit declară, că nu se va învoi cu sistematizarea unui post de vicar-archiereu câtă vreme trăiesce pe acest pământ.

De ce?

Pentru-că s'a produs în biserică un curent, care îl supără.

Aflăm acum, că unii dintre cetitorii nostri sunt nedumeriți asupra atitudinii noastre față cu această declarațiune a Părintelui Metropolit, deși nu se poate nimic mai clar ca procedura noastră în cestiunea aceasta.

Părintele Metropolit spera, înainte de toate, că cel puțin acum, înainte de încheierea sesiunii congresuale, va provoca prin declarațiunea sa „desbaterile violente”, ce fuseseră anunțate în „Pester Lloyd” încă înainte de întrunirea congresului.

Chiar și numai atât era destul, pentru ca să aprobăm atitudinea acelora, care nu voiau să discute, ci au cerut și primit trecerea la ordinea zilei.

De ce era însă în adevăr vorba?

De sistematizarea unui post de vicar-archiereu la arhiepiscopia din Sibiu.

Nu se ștece nicăieri, cine anume are să fie acel vicar-archiereu.

Ace se-l aleagă sinodul archidiececesan.

Dacă Părintele Metropolit ar fi putut spera, că sinodul va alege pe Părintele Metropolit, pe Părintele Pușcariu ori poate pe Părintele Frateș, dacă nu chiar pe famulus Voileanu, desigur, că nu ar fi făcut declarațiunea, pe care a făcut-o, cum timp de atâți ani n'a făcut-o. În timpul din urmă însă și mai ales în curgerea sesiunii congresuale atât Părintele Metropolit, cât și ceilalți făcători de dignități au primit convingerea, că autoritatea adversarilor sei e covârșitoare și că nu se mai pot alege în sinodul archidiececesan decât aceia, care sunt gata să pună pept, ca să curme abuzurile.

Declarațiunea făcută de Părintele Metropolit este o mărturisire nereservată, că este în archidieceasă cineva, care are mai multă autoritate ca Înalt Preasfinția Sa, mai multă popularitate, mai multă trecere, cineva, care are să fie neapărat pus în postul de archiereu, dacă se va înființa acest post.

De aceea ștece Părintele Metropolit: Câtă vreme trăiesc eu, nu mă învoiesc.

Noi nu aveam cuvinte de a mai discuta; admitem, că așa este, cum ștece Părintele Metropolit.

Correspondență din Viena.

Viena, 25 Iulie n. 1886.

Ați constatat deja în „Tribuna” faptul interesant, că foile ungurești ascund apelul Archiducelui Albrecht pentru monumentul lui Radetzky în vre-un unghiu al coloanelor și că unele din ele nici nu iau măcar notiță de dînsul.

Nu poate să prîndă mirarea pe nimeni, că un apel către vechiul patriotism austriac nu e bine venit exaltatului șovinism maghiar, mai cu seamă când acest apel ese dintr'un loc atât de înalt.

Duplă semnificațiune are deci faptul, că orașul Agram, capitala Croației, prin votarea sumei de 500 fl. pentru monumentul lui Radetzky se pune în fruntea acelor milioane de nemaghiari, în care sentimentul pentru statul austriac nu s'a stîns încă și care sunt dispuși

să spriginească din inimă toate eforturile, care sînt apte să întărească unitatea monarhiei.

Demonstrațiunea aceasta politică a orașului Agram, care poate fi considerată atât pentru mărimea sa, cât și pentru importanța sa ca centru politic, al drept cuvînt ca punctul cel mai saillant al mișcării atimaghiare în Transilvania, nu va lipsi să facă cea mai mare senzațiune.

Primarul din Agram D. Badovinac anunță decisiunea municipalității din Agram Archiducelui Albrecht și primi pe cale telegrafică un răspuns din partea Archiducelui, care de asemenea sună foarte caracteristic. Archiducele telegrafează către primarul din Agram: „Vă mulțumesc din inimă pentru scirea dată despre decisiunea capitalei țerii, care merge înaintea acestei lucrări pline de pietate cu un strălucit exemplu de patriotism de mult probat. Archiducele Albrecht”.

Archiducele Albrecht laudă patriotismul de mult probat, care e proscris de agitatorii maghiari. Singurul acest fapt ajunge, spre a caracteriza situațiunea.

Precând Agramul demonstrează în modul acesta pentru armata comună, în Pesta e preparată o adunare a poporului, care se primească o rezoluțiune, în care „avansarea lui Janskie declarată ca un afront făcut Ungariei și guvernul invitat să-i procure satisfacțiune țerii”. Aceste antitese sînt atât de ascuțite, încât abia pot să se împace între dînsule.

Maghiarii au uitat, că afară de dînsii încă mai sînt și câțiva alți oameni în Ungaria, și acum se pare, că a venit timpul, când li se aduce aminte.

Douăzeci de ani în șir Maghiarii au avut stăpînirea fără limite, și în timp de douăzeci de ani, au avut poate destulă ocaziune să cunoască dorințele Românilor, Slavilor și ale Germanilor din Ungaria și să le mulțumească.

În loc de asta ei au căutat numai să stîrpească aducerea aminte de bătăna Austrie. Dară aceasta nu li-a reușit. Bătăna Austrie le arată acum, că e mai puternică decât dînsii.

Maghiarii sînt îngrijiți, în jurnalele lor se arată temerile cele mai largi. Nu se poate ștece, că sînt nefondate. O hegemonie, de care s'a făcut un us atât de nemulțumitor, trebuie să ajungă să se clătine.

Însemnătatea ovațiunii, care se aduce acum în memoria lui Radetzky, atuncia abia apare în plină lumină, când ne amintim ceea ce a fost Radetzky armatei și monarhiei. În murel de arme al arsenalului din Viena e păstrat bastonul de mareșal, care fu oferit în numele armatei

Fecța „Tribunei”.

Paloșul lui Dumneșeu.

(Urmare și fine.)

— „Scii ce? mai încercăm una: fă-te tu ear' beteagă și ște, că tu numai cu struguri din via smeilor te vei pute vindeca; apoi grijea mea de el, căci și eu voi fi acolo”.

După ce vine Petru acasă, ear' găsește pe muma-sa în pat.

— Au, mor! au, mor!

— Ce ște-e mamă?

— Au, mor! au, mor! acum de bună seamă mor! Și dacă nu-mi vei aduce mie struguri din via smeilor, să scii de bună seamă, că mor, că acum a treia oară sînt beteagă.

— Mă duc mamă, să scii că per acolo!

Petru plecă ținînd calea către Sf. Duminec.

— Noroc bun, Sf. Duminec!

— Noroc bun, fătul meu! Tot nu se lasă mă-ta aceea, până ce nu te prăpădesce pe tine!

— Mama? — Asta nu o pot crede! cum se poate una ca asta?

— Bine, bine, tu vei vedea. Acum spune-mi, după ce te-a mai mînat să-i aduci?

— Mama a ște: că numai cu strugure din via smeilor se poate scula, și dacă nu-i voi duce, de bună seamă va muri.

— Hm! hm! muma-ta aceea nu se poartă bine!

— Mai fă-o și asta acum odată.

— Mergi și ia calul meu și te dă până acolo la via smeilor, tocmai la ameaști, când prîndesc și smei; te dă jos de pe cal și fă o groapă sub un butuc; scoate mîna pe sub pământ și prinde de o boabă și o strînge, dar' nu o rumpe; fă și a doua oară; a treia oară însă îl rumpe strugurele și fugi!

Petru își ia rămas bun și pleacă la drum.

Când bat douăsprezece, Petru se apropie de vie și face groapa sub un butuc, scoate mîna și prinde de o boabă și o strînge.

„Eacă lotrul!” „eacă lotrul!” — încep bu-tucul a striga.

După el toată via striga „eacă lotrul!” „eacă lotrul!”

Smeii fug în toate părțile să prîndă pe Petru, dar' n'au vădit pe nimenea. Ear' se duc să prîndă.

Petru earăși strînge de o boabă. Via ear' strigă „eacă lotrul!” „eacă lotrul!”

Smeii fug earăși ca nebunii, dar' nu ved pe nimeni. Se duc și ear' își caută de gură.

A treia-oară Petru rupe strugurele și fuge.

Apoi a început via a striga în gura mare: „eacă lotrul!” „eacă lotrul!”

Lăsați-l amarului, nebunul acela de butuc nebunesc toată via și ne nebunesc și pe noi! — dîseră smei.

Dar' via striga tot mai tare.

Smeii ved, că nu-i glumă, es afară și când se uită la butuc, — nu-i strugure, dar' nici Petru nu-i ca în palmă!

Smeii așa s'au mîniat, de nici n'au mai putut prîndi.

După ce a ajuns Petru la sf. Duminec cu strugurele, sf. Duminec l'a luat și i-a dat altul în loc.

Mulțumindu-i sf. Dumineci pentru povață, Petru se duc acasă.

No mamă, ște-am adus și struguri, numai să nu mori!

Bine puile! dar' acum îmi pare, că puțin, puțin mi-e mai bine și n'am lipsă de ei.

Măne-ște Petru ear' merge la vîntătoare.

Smeul și mama lui Petru nu sciau ce să facă de necaz!

Se sfătuesc amîndoi de își sparg capetele, cum să-l omoare?

Înzadar!

Într'un târziu sare smeu de pe scaun: „Am aflat”, „am aflat!” acum e de bună seamă al nostru. ște tu către el, că ești bătrînă și aște mîne vei muri și tu voiesci să-l scâlzi, deoarece ce tu nu l'ai scâlzat nici odată, și nu voiesci să mori cu păcatul acela. Și când îl vei scâlza, îi vei lega mînilor cu cureaua aceasta.”

Seara după ce vine Petru, muma-sa ște: „Petre, fătul meu, vești că eu sînt bătrînă, mîne poimîne voi muri, și nu voiesc să mor cu pă-

catul acela, ca eu să nu te scald nici odată; lasă-ște să te scald!

Cum să mă scâlzi, mamă, că eu sînt mare și mi-e rușine.

Puile mamii, cum să-ște fie rușine de muma-ta?

Dacă tu voiesci, fie cum șteci tu.

După ce s'a băgat într'un vas cu apă, îi ște muma-sa: tu mă poți lovi cu mînilor tale când te speli și vești, că sînt slabă, și lasă-te să-ște le leg cu cureaua aceasta.

Petru a ascultat-o și s'a lăsat să-l lege.

După ce l'a legat, — eată! se deschide ușa și pe ușa vine smeu și se răpede drept la paloșul lui Petru, care era acățat în cui.

Vădîndu-l Petru, a voit să rumpă cureaua, dar' înzadar, căci a trecut prin carne până la os și tot nu s'a rupt.

Smeul luă paloșul și pe Petru îl tăia tot dăraburi, mărunt; l'a băgat într'un sac, sacul l'a pus pe calul lui și i-a dat drumul.

Lumea lor!

Smeul și cu muma lui Petru, nu mai puteau de bucurie, că s'au scăpat odată de acela, după care au umblat atîta timp. Și mai mare era bucuria când își aduceau aminte, că ei își pot petrece după plac și fără nici o grije.

Calul lui după ce i-a dat drumul, el a mers pe drumul îndatinat, — către Sf. Duminec.

Sf. Duminec, vădînd calul de departe, a

după victorioasa bătăie dela Novarra contelui Radetzky.

Lucrarea aceasta, făcută cu artă, se compune din trei părți: din baston, din purtătorul seu și din pedestelul turnat dintr'un tun piemontez cucerit.

Bastonul însuși e lucrat din aur fin, precum și tot uvrăgiul făcut în stil renaissance.

Decorațiunile, care se găsesc la amândouă capetele și la mijloc, sunt garnisite cu pietri scumpe mai mici și mai mari precum: brilante, safire și smaragde; bastonul e înfășurat în foi de laur enailate, pe părțile netede ale bastonului sunt puși gradat în formă de relief vulturii austriaci de insignii.

În casa bastonului se găsește dedicațiunea făcută decătră baronul de Hauslab și provădută de o adaugere scrisă de propria mână a Maiestății Sale Împăratului, conținând următoarele, care desigur sunt cunoscute numai de puțini: „Feld-mareșale încoronat de glorie și victorie! Când ordinea socială și cu dînsa fericirea popoarelor încep să ese din țîșinele lor, când anarhia și rebeliunea ridică capul cu bucurie și în unire, că infidelitatea străină clătină la fundamentul monarhiei noastre, atunci Excelența Ta te-ai pus curagios înaintea orenului destructor, basat pe fidelitatea și bravura soldatului, pe care D-Ta însuși l-ai format. Toate obstacolele, care pot să îngreuneze pozițiunea unui general, Excelența Ta ai știut să le biruesci cu o statornicie nedîlinită: victorios ai eșit cu trupa bravilor D-tale dintr'o luptă, care îți asigură în eternitate admirațiunea posterității, mulțumirea împăratului D-tale și venerațiunea întregii armate austriace. Exemplul D-tale cel sublim lucră cu o putere magică; tot așa un entusiasm intră în toată armata pentru conservarea monarhiei, că un bărbat se rangiașe împregiurul tronului împăratului seu. Trădarea și anarhia fugit-au biruite de puterea virtuții. A Austriei recunoșcătoare armată dorește să-ți consacreze D-tale, sublime general, un monument al iubirii ei, al venerațiunii și recunoștinței. Pe subsemnații a cădūt alegerea plină de onoare se oferă Excelenței Tale acest act de omagiu. Vocea soldatului alege la asta simbolul demnității D-tale, bastonul de mareșal, cu care l-ai arătat calea sa spre datorie și victorie. Să poarte Excelența Ta mult timp încă spre apărarea tronului și a patriei acest baston, spre mândria și bucuria unei armate, care veneratează în D-ta pe cel mai respectabil al seu veteran, pe scumpul seu conducător, pe Feld-mareșalul seu încoronat de glorie și victorie.“

Subsemnați sunt următorii: Haiden, soldat simplu; Müller, tunar; Schiebel, vînător; Fischer, caporal; Lakesch, sergent-major; de Lumpf, sergent-major la cavalerie; Ollinger, sub-locot.; Pesenbach, sub-locot.; Langer, locot. de geniu; Barth, locot. la artil.; Laillant, căpitan; Podastelen, căpitan la caval.; Schmidt, maior la art.; contele Condanhove, locot.-colonel la regim. de curatieri nr. 8; contele Castiglione, colonel la regim. de inf. Kinsky; Ladislau de Nagy, general-maior; August conte Degenfeld-Schönburg, feld-mareșal-locot.; contele Wratislav, general de cavalerie; Compffen, feld-mareșal.

Pe urmă se adaugă următoarea declarațiune imperială: „Mă însoțesc și la aceste expresiuni de sentiment ale armatei mele celei brave, cu mulțumire și bucurie. — Francisc Iosif.“

știut, că Petru este mort, dîcînd în sine: spusu-ți-am, că mumă-ta te va omori!

Ajungîndu-l la Sf. Duminecă, ea a luat sacul jos și a pus bucată lîngă bucată, după aceea a luat unsoarea dela purcelul cel sîlbatec, și l-a uns, și bucățile toate s'au prins la olaltă. După aceea l-a spălat cu vin din strugurele ce l-a adus Petru, și atunci a început a umbla sângele prin el — și în fine l-a stropit cu apa vie și Petru s'a sculat mai frumos și mai tare decum era.

Ah! că bine am dormit, — dîse Petru.

Ai fi dormit tu în veci să nu fi venit calul la mine — dîse Sf. Duminecă.

După-ce Petru a mulțumit de nou pentru binele ăst mare, a rugat pe Sf. Duminecă, să-l facă o pasere frumoasă, ca să poată merge și să-și iee paloșul.

Fie după-cum voesci — dîse Dumineca.

Petru, dîndu-se de trei ori preste cap, s'a făcut o pasere frumoasă și a sburat în fereastra, unde petrecea mumă-sa cu smeul, și a început a cânta.

Smeul vîdînd paserea, că e așa de frumoasă, se scoală să o prindă, și era pe aci să pună mîna pe ea. Paserea zboară în pom pe creanga cea mai din jos. Smeul ese afară. Când voia să o prindă, ea sbură mai sus.

Smeul luîndu-se după pasere, a ajuns până în virful pomului.

Revista politică.

Sibiu, 16 Iulie st. v.

Se pare că cercurile guvernamentale nu aprobă ținerea „meeting“-ului în afacerea Janski - Edelsheim - Tisza. „Pester Lloyd“ dela 26 Iulie a. c. cel puțin nu prea așteaptă mult dela meeting și dîce, că acela are să servească scopurilor de partid ale opozițiunii. În fața acestei stări de lucruri numitul dîr constată, că meetingul proiectat e un aranjament al stînzei extreme în scopurile ei de partid și că la cas, dacă până la întrunirea parlamentului se va stîrbî unanimitatea opiniunii publice din Ungaria și importanța obiectului din cestiune se va devalva în mare măsură, acesta e singur meritul acelora, care au făcut din el cestiune de partid, după-ce mai înainte era în unanimitate decretat de o afacere a demnității naționale.

Față cu faimele despre o nouă grupare a puterilor, diplomații din Petersburg sînt foarte sceptici și unei eventuale apropieri a Angliei de Germania și a Italiei de Austro-Ungaria nu-i atribue o prea mare importanță.

Din privilegiul întîlnirii contelui Kálnoky cu principele de Bismarck la Kissingen „Novoie Vremia“ serie, că părăsind Kálnoky Petersburgul, a dus cu sine convingerea, că interesele Austriei și ale Rusiei de loc nu colidează astfel cum înțeleg apărătorii intereselor de partid din Viena și Budapesta. E probabil, — dîce foaia rusească, — că Kálnoky nu și-a schimbat vederile, dar politica austro-ungară în Orient trăsece numai în idea, de a opri Rusiei calea pe cît numai se poate. Între astfel de împregiurări o ciocnire cu arma e inevitabilă. Și cu toate acestea există o cale, care duce la înțelegere și care merită a fi căutată. Visul Austriei despre cîștigarea Constantinopolului nu se va pute realiza nici odată. Politica, ce urmărește Austria în Peninsula-Balcanică, e un sistem cu două tășuri, și aceasta înainte de toate ea va simți-o. În tulburările aple bulgare Austro-Ungaria poate să gîsească numai războiul, de aceea ar trebui să se împace cu gîndul, că de jure Bulgaria aparține sferei de putere rusești.

Aceeași foaie atribue iminentei vișitei a arhiducelui Carol Ludovic la Petersburg o mare importanță politică, constatînd, că arhiducele are o „mare influență la curtea austriacă și se bucură de un deosebit favor la unele curți străine“. Regimentul de dragoni, ce poartă numele arhiducelui, va fi chemat dela Chișineu la Petersburg, spre a participa la festivitățile, care se vor arangia în onoarea arhiducelui.

Resultatul alegerilor engleze încă a produs mare agitațiune la o parte a presei rusești. Spre exemplu tot „Novoie Vremia“ e de părere, că Anglia conspiră acum împreună cu Germania

și Austro-Ungaria, ca sub pretextul cestiunii Batumului să scoată pe Rusia cu deservîrșire din Peninsula-Balcanică. „Anglia va scoate-o încă la cale, — sfîrșește „Novoie Vremia“, — „ca Rusia să-și desvoalte toată energia în contra Asiei și Marea-Britanie va simți ea însăși, ce sînt bătăile când aceste sînt îndreptate în direcțiunea Indiei sau în contra Indiei însăși“.

Cîteva cuvinte despre cestiunea naționalităților.

De Ludovic Mocșary.

(Urmare și fine.)

Aceste frase goale au fost trimbițate în lume ca cine scie ce declarațiuni importante din partea guvernului, dar ele nu documentează mai mult, decăt că domnul ministrul-president nu are politică de naționalități, că în această cestiune politică de primul rang nu scie ce voiesce, ear prin faptele sale ne dovedește, că preste politica de cotesire nu se poate ridica, nu este capabil să se opună curentului șovinistic dominant, pentru-ca nu cumva să pățească fiasco la alegeri.

Poarte-se bine naționalitățile, că apoi vom tracta și noi bine cu ele — aceasta este esența enunțiațiunilor cercurilor competente; ear naționalitățile dîce: dacă vom fi bine tractate, ne vom purta bine. Așadar cine să înceapă? Ministrul-president a mai făcut o declarațiune înțeleaptă în decursul sesiunii trecute. Când adevă un deputat guvernamental a recomandat denumirea notarilor comunali, pentru-că în ținuturi de mai multe mile e udrate nu se află om, care în privința patriotismului să merite încredere; eu scriitorul acestor rînduri m'am aflat îndemnat a protesta în contra acestei insinuări, ear ministrul-president a observat, că în adevăr nu se poate afirma, ce a dîsîl deputat, dar pentru aceea — după-cum îi este datina — mi-a dîs mie, că de ce fac pe avocatul naționalităților, cîci nime nu le face nimic. Eu mă provoc însă la cele cuprinse în broșura lui X. Y. și în aceasta de față. Dacă mai considerăm și mișcarea pornită în societate, care se înțelege, că străbate și în cercurile oficiale, pentru-că organele oficiale iau parte la mișcarea societății și este imposibil, ca vederile și pornirile societății să nu influențeze și asupra oficiilor, apoi vom înțelege, ce înseamnă acel: „nime nu le face nimic“. Trebuie dar să înceapă acela un raport mai bun, care poartă rolul activ, care are putere asupra celuilalt, ear nu, care are rolul pasiv. Puterea statului este în mîna maghiarimii, este dar datoria ei, ca prin legislațiune și administrațiune să dovedească, că voiesce să aducă la valoare egalitatea de drepturi; naționalitățile nu fac mai mult, pentru-că nici nu pot face, decăt că își arată nemulțumirea, care numai atunci va înceta, când nedreptățile, ce le sufer, vor fi înlăturate și se va dovedi cu fapte neîndoelnice, că vor fi mai bine tractate. Până nu se va întempla aceasta, este o absurditate a presupune, că vor înceta a se plînge și vor documenta „purtarea bună“, care li se cere. Această pretensiune ne amintesc pe acel părinte, care a dîs: mereu bat pe acest copil, pentru-că plînge, și el tot mai tare plînge. Gravaminele lor însă ne neliniștesc și țin patria într'o agitație continuă. Lucru natural, pentru-că ele ne atrag atențiunea asupra lucrurilor, care formează călcăiul lui Achile al patriei noastre. Plîngerile naționalităților le numim *contrare statului*. Da, pentru-că simțim, că *nemulțumirea cetățenilor este periculoasă statului*, cu atît mai periculoasă, cu cît numărul celor nemulțumiți este mai mare. Nu ne place, că naționalitățile nu țin cu noi, ci mai bucuroși se razimă pe aceia, dela care nu poate veni decăt și perirea noastră și a lor. Așa este, dar zace în natura omului, că voiesce să scape mai întăiu de răul, de care suferă nemijlocit, celalalt, deși poate este mai mare, este mai îndepărtat, și „*kommt Zeit, kommt Rath*“. Ear naționalitățile de prezent dela noi sufer.

La tot cazul noi trebuie să începem, dar în mod hotărît și eu sînt convins, că începutul va avé succes. Dacă vom da naționalităților posibilitatea să poată trăi în mod onorabil între noi, entusiasții cu aventurile lor dîșmane statului (? red.) nu vor pute influența asupra lor. Memoria străbunilor, care înainte cu sute de ani s'au aședat aici și alipirea cătră locul nascerii, nu îl lasă pe cetățeanul, care cu mii de legături este strîns de statul quo, să fie sedus așa ușor la schimbări, dacă soarta nu-i este nesuferită. La începutul acestei lucrări am arătat, că împăcarea este posibilă și că tractarea bună ar afla la naționalități teren mulțumitor. Ra-

porturile nu sînt încă înveninate de tot, și dela direcțiunea fără îndoală periculoasă ne mai putem întoarce. Dar trebuie să ne ocupăm în mod serios cu lucrul. Cestiunea naționalităților este lucru neplăcut, cu care Maghiarul nu se ocupă bucuros, dar trebuie să se resoalve odată; a ofta mereu, că de cînu este Maghiar tot omul, care locuiește în patria aceasta, a dîce că naționalitățile sînt așa și așa — nu este politică; cu ele trebuie să trăim, nu mai încapem în cînu îndoală, întrebarea este numai: care este modul cel mai bun de a trăi în pace?

Correspondențe particulare ale „Tribunei“.

Avrig, în Iulie 1886.

Comuna noastră Avrig este o comună, care are la 3000 locuitori, posedă mori, mai multe crîșme, mînci cu pășunat și păduri cari toate aduc un venit colosal, lîngă care se mai adaugă și jumătate din vama podului de preste Olt, măcelăria și altele, așa încăt oamenii nostri nu dau nici un crucer dare comunală, ba după-cum au dîiam mai în anii trecuți, după solvarea dărilor erariale și a salarelor dirigătorilor comunali și a altora, mai rămîne din venit aloidiului.

Oamenii nostri materialmente încă nu stau tare rău, ar pute însă să stee și mai bine; dar stăm rău în alte privințe, precum poliția de cîmp și poliția de noapte în comună și alte asemenea, bune aședăminte de bună rînduială, pe care le prescrie însăși legea comunală, de care la noi însă nu este nici vorbă.

Și de dî au dî tînguindu-se oamenii, că la noi nu este rînduială, că este lumea volnică etc.

E știut însă, că lumea e așa precum o fac oamenii și lucrurile și afacerile omenești sînt așa precum le întocmesc stăpînitorii dîlei; ear trebile unei comune atîrnă în cea mai mare parte dela dirigătorii sau oficianții comunali, între cari, ca inteligent și interpretatorul legii, stă în frunte notarul comunal, care e întocmai responsabil cu primarul.

Apoi e știut și aceea, că unde notarul comunal este un om întru toate la înălțimea chemării sale, acolo lucrurile comunei curg așa precum trebuie.

Durere însă, că în comuna noastră nu avem astfel de notar, deși de un șir lung de ani am avut tot notari români, dar nici unul nu s'a prea interesat de această comună, ca să interpreteze poporului legea comunală, că ce drepturi și ce datorință are o comună și astfel poporul nostru ca de regulă nefiind mare știutor de carte, curg lucrurile așa ca și înainte de aceasta cu dîci de ani, ba și mai rău. Și nu poate fi altcum, când notarul nostru actual se interesează de multe altele, numai de binele poporului nu.

Comuna noastră încă nu-și are statutele ei prescise de lege, ba nici cel puțin aparatele pentru foc și alte lucruri mai de căpetenie, nu se interesează nimenea de procurarea acestora.

Multe s'ar pute face în comuna noastră, multe bune, cari lipsesc cu totul; avem însă acum în comună oameni inteligenți de poziție frumoasă și onorifică, cari credem, că se vor interesa de aci înainte baremi de afacerile comunale și vor lua parte la adunările reprezentanței comunale, vor pleda pentru statorirea unei ordine mai bună întru toate, vor aduce poporul la cunoștința trebuințelor prescise și îl vor face să cunoască calea cătră înaintarea sa în starea materială și intelectuală. Numai așa vom progresa și noi, altcum rămînem tot unde au fost părinții nostri, ba poate și mai rău.

Un econom.

Băile Herculane, 25 Iulie 1886.

Scumpetea camerelor, obrăznicia chelnerilor, dar cu deosebire șovinismul administrațiunii, care și-a ridicat capul chiar și la băile din Țeara-Ungurească, au avut drept rezultat înpușinarea din ce în ce a vizitatorilor din aceste băi. Elementul românesc din România, care venia și își vîrșea cu trebuință și fără trebuință pungile în decursul verii, acest element nu mai face ca mai demult grosul publicului de aici. Românii, cari vin aici, vin de nevoie, parte căci în România nu sînt termă și apele sulfuroase încălțite nu mai fac nici o para, celalalt pușini, cari vin de plăcere, fac numai cîte o mică vilegiatură de vară în munții recoroși ai Domogletului și se desfătează în suvenirile trecutului, culesc în romantica vale a Cernei. — Apoi lipsind oaspeții cu dare de mîna, căroră se datorește înflorirea de astăzi a Mehadiiei — lipsesc și vicioiuinea și veniturile de odinioară din băi. Ce n'a mai fost decăt țin eu minte — eu care de o mulțime de ani vin la aceste băi — n'a mai fost,

Paserea se dădă de trei ori preste cap și se făcî earăși Petru cel voinic.

După-ce l'a vîdūt smeul, tot a îngălfeșit și tremura de frică, mai că era să pice din pom.

Petru merge în lăuntru, ia paloșul și ese afară. Jos cu tine! — dîse Petru.

După-ce a ajuns smeul jos, Petru îl întrebă: Cum vrei: luptă să ne luptăm, sau în săbii să ne săbîim?

Luptă să ne luptăm, că lupta e dela Dumneșeu, — dîse smeul.

Punîndu-se la luptă, Petru îl trîntesc pe smeul de îl bagă până la grumazi în pămînt și-i tae capul. Apoi îl ia și-l tae mîerunt, mîerunt, îl pune într'un sac găurit la amîndouă capetele și-l pune pe un măgar, ear la fiecare capăt a legat cîte un căpău, ca, picînd cîte un dărab din sac, cănele să-l mînănce.

Se întoarse după aceea cătră mumă-sa și îi dîse: „Eu mamă, nu voiesc să te omor: omoare-te cel de sus. Eu voiui arunca paloșul acesta în sus și pe cel ce va pica, acela e cel pîcătos“.

Paloșul însă a picat asupra mamei lui Petru, a despîcat-o în două părți și cu aceasta se sfîrșește și povestea.

Petru, ca cel de omenie, și a dîi, — dacă trăese, — venează, face focul cu paloșul seu, și-și petrece lumea albă.

Galșa, la 3 Iulie v. 1886.

Iuliu Grofșorean.

ca 5 prăvălii se stee toată vara închise, și neguțătorii, cari au mai rămas în speranța unui viitor mai bun, stau deserați vaitându-se, că „nu mai vin Români!” Cu toate acestea și cu toate că medicii din România par'că și-au dat pasul a nu mai trimite bolnavii aici, — totuși bolnavii sînt aici par'că mai mulți ca în anii trecuți. O seiu aceasta dela medicul băilor Dr. Vuia, care la întrebare, că cum se face, că publicul abia se vede și odăi totuși nu se prea găsesc goale, 'mi-a răspuns, că sînt ocupate de bolnavi, cari nu ies la petreceri, și chiar în iarna trecută a domnit foarte tare reumatismul. — Vorbind în sinceritate cu nisce Maghiari de frunte despre cauza decadentei băilor, au recunoscut și ei, că n'au menajiat din destul pe Români și, că guvernul e păcătos, că a permis și permite exploatarea vizitatorilor. Dar' dîc ei, că guvernul însuși se căiește și că se vor lua măsuri, ca în viitor, când expiră contractele întreprinderilor actuali, să se facă toate înlesnirile posibile pentru a atrage „publicul din Orient” și a-i face dispensabile băile din străinătate. Până atunci înșiși Români vor avea stabilimente balneare în țeară destule și confortabile. Guvernul României a făcut reducere de preț pe jumătate pentru călătorii la băile din țeară. Ear' pentru ridicarea stabilitamentelor și otelurilor s'a votat o lege, care face reducere pe jumătate la transportul materialului de clădiri, înfrumusețări, plantațiuni etc. la băi. — Guvernul maghiar încă a făcut ceva pentru Mehadia. A zidit un stabiliment de băi, care costă 600,000 fl. O sumă osândă din cauză, că după-ace a fost gata, s'a probat că era lucru greșit și astfel a trebuit stricat și de nou zidit și altcum aranjat. Altcum se zidia pe timpul administrațiunii militare austriece. Lucrul costa bagatel, căci erau bieții grănițeri români, cari lucrau nu pe plată, ci după comandă. Acestia cu brațele lor au clădit hotelurile pompoase, parcurile englezești, fântânile săritoare, drumurile pe munți, cari încăntă chiar și pe turistii din Franța, Anglia etc. de altminterlea toate lucrurile de mână și astăzi fostii grănițeri le isprăvesc. Ei sînt zidari, tîmplari, sculptori de petrară; ei isprăvesc toate lucrările hidraulice. Ei au birjele, ei provăd băile cu lapte, pâne, zarzavaturi. În fine tot ei încăntă pe cei-ce fac excursiune în câte o Duminecă la orașul Mehadia — cu lira lor cea mîndră și frumoasă. Eată cauza, pentru care greu se pot lipsi boierii din țeară de aceste băi, cari le sînt celor mai mulți cunoscute din copilărie și pe ei îi cunosc, chiar și locuitorii de prin satele învecinate!

Elementul cel mai bine reprezentat acum aici sînt Sîrbii. Dar' ce folos, dacă nu sînt, precum dîc cei de aici „buni mîșterii”. Sîrbii sînt economi, — ba aproape calici, nu în sensul cum se dîce pe la noi, adică sărac, ci în sensul celui ce are, dar' plătesce prost. — Dl Nic. Popovici baritonul din Caransebeș a cântat în salonul de cură, unde a plăcut atât de mult, încât directorul teatrului Carol din Viena dl Tatarczy 'l-a angajat numai decît și astfel în capitala monarhiei vor debuta 2 artiști români d-șoara Bărescu și dl Popovici. X.

Cronică.

Întîlnirea împărătesei-regine Elisabeta cu împărăteasa Rusiei. „Dziennik Poznaoska” din Varșovia împărtășește, că în Skiernevițe se fac pregătiri pentru întîmpinarea părecheii împărătesei rusești. Sosirea familiei împărătesei rusești va fi în a doua jumătate a lunii August. Se vorbește, că împărăteasa-regină Elisabeta va face Țarinei o vizită în Skiernevițe.

Principele de coroană în comitatul Aradului. Foile din Budapesta aduc scirea, că Altelea Sa Imperială Archiducea Rudolf și probabil și Archiducea Stefania vor veni la toamnă în comitatul Aradului, unde vor fi oaspeții Archiducelui Iosif pe moștile acestuia din numitul comitat.

Armata comună și presa. „Bud. Corr.” scrie, că ministrul comun de război a hotărît, că pe viitor la manevrele cele mari, la care ia parte Maiestatea Sa și ofițeri din statele străine, nu vor mai fi admiși raportori de ziare prelîngă comandele manevrelor, după-cum a fost usul până acum. Pentru informarea presei despre decursul manevrelor se va institui un birou de presă, compus numai din persoane militare. Această dispozițiune se va observa și pentru cas de război, când ear' biroul de presă militar va provede diarele din Austria și Ungaria cu scirile referitoare la decursul războiului.

Patriarhul sîrbesc Angyelic, după-cum se telegrafează din Timișoara, nu preste mult va călători la Constantinopol, pentru a conferi cu patriarhul despre mai multe cestiuni bisericesci.

Meetinguri în afacerea Edelsheim-Janski. „Pester Lloyd” scrie, că afară de cel proiectat în Budapesta, se vor mai face meetin-

guri în afacerea Edelsheim-Janski și în orașele Alba-Regală și Strigon. În meetingul din Budapesta studenții universitari vor funcționa ca susținători ai ordinii.

Noul inspector reg. de scoale al comitatului Turda-Arieș. În locul faimosului inspector reg. de scoale din comitatul Turda-Arieș Moldován Gergely, s'a numit în mod provisor sub-inspectorul de scoale al comitatului Solnoc-Dobăca Simo Béla. Foaia opozițională din Cluj dîce, că nou-numitul inspector n'ar fi om de specialitate și și-a început cariera ca scriitor (copist). Numita foaie se întreabă apoi: Cum își va împlini acesta greaua lui misiune? Întocmai ca și dl Moldován Gergely, care și-a început cariera ca polițist — îi răspundem noi!

Reprezentatiune teatrală de diletanți. Ni se trimite spre publicare: *Invitator* la reprezentatiune teatrală de diletanți împreună cu o petrecere de joc, care se va face Duminecă în 1 August st. n. 1886, în sala scoalei normale din Borgo-Prund. Venitul curatește destinat pentru ajutorarea scolarilor morboși dela numita scoala. Începutul la 7 oare seara. Întrarea de persoană 80 cr.; de persoană în familie 60 cr. Borgo-Prund în Iulie 1886. Comitetul arangiator. — Ofertele marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale diaristică. Programul: 1. „Soldan-viteazul”, cântecel comic de V. Aleaxandri. 2. „Cărlani”, vodevil într'un act de C. Negruzzi. 3. Petrecere cu joc.

Foc în Someșfalău. Se scrie din Cluj: Din cauză necunoscută s'a aprins casa lui Petru Morar din Someșfalău. Fiind uscăciunea mare, focul s'a extins cu repeziune cuprîndînd și casa lui Nicolae Morar. Locuitorii statului cu baronul Josika în frunte s'au încercat să stingă, dar' numai puțini oameni erau de față, căci cei mai mulți se aflau la lucrul câmpului. Pompierii din Cluj cu comandantul Dr. Gustav Lindner au grăbit întru ajutor, dar' până au ajuns ei la locul incendiului, casele amintite împreună cu edificiile economice din giur au fost prefăcute în cenușă și scanteile săriau pe coperișele altor edificii. Pompierii au localizat focul și afară de cele amintite nu a mai ars nimica. Incendiati, care au fost dealtminterlea asigurați, au suferit pagube mari. Unuia dintre ei, care numai tîrziu a venit dela câmp, i-au perit și 110 fl. în bani gata în casa incendiată.

O Română premiată la facultatea de drept din Paris. Aflăm — scrie „Telegraphul” din București — că d-ra Miza Bilcescu, fiica dlui Bilcescu, directorul băncii naționale, care urmează cursul de drept dela facultatea din Paris, prezentându-se Vineria trecută la concursul de dreptul roman instituit de comuna Parisului, a obținut premiul I, consistînd într-o medalie de aur și 2000 lei. După informațiunile ce avem, d-ra Bilcescu a renunțat la cei 2000 lei în folosul studenților lipsiți de mijloace.

Recolta în România. Dintr'un raport a lui „Pester Lloyd” aflăm, că secerișul în România, care în jumătatea primă a lunii curente a fost întîrziat de ploile continue, acum este terminat. Recolta grăului și preste tot a spicoseilor în calitate și în cantitate este bună. Foarte bună este recolta rapiței, care este deja vîndută în cantități mari pentru Franța, unde se exportă per mare. Cucuruzul (porumbul) se desvoaltă foarte frumos și promite o recoltă bogată.

Descoperiri arheologice. În giurul orașului Babadag, din Dobrogea, s'au descoperit nisce pietri cu inscripțiuni vechi. S'au luat măsuri, ca aceste pietri să fie scoase din pămînt cu cea mai mare băgare de seamă, pentru-ca să se poată fi examinate.

Scoală de meserii în Focșani. Se vorbește, că în orașul Focșani (România) se va înființa o scoală de meserii cuprîndînd toate ramurile, precum și un orfelinat, în care să se dea educație copiilor funcționarilor și mai cu deosebire ai militarilor lipsiți de mijloace.

Regele Italiei Umberto a dăruit pentru reșămși după cei morți de coleră din Veneția 40,000 lire și 10,000 lire pentru reșămși celor morți de coleră din alte comune mai mici din Italia.

Societatea de navigație rusească pe Dunărea-de-jos. Sub acest titlu publică „Pester Lloyd” următoarea corespondență din Bucurerei: De un timp încoace societatea de navigație rusească a deschis o linie de navigație regulată dela Odesa la porturile Dunării-de-jos. Această societate, care este subvenționată de stat, are scopul să plaseze produsele industriale rusești în România și Bulgaria și să facă concurență societății de navigație austro-ungare. Dacă va isbuti să obțină dela căile ferate române concesiunile, pe care le are societatea austro-ungară, va și face concurență simțitoare, dar' căile ferate române până acum cu toate intervențiunile diplomatice nu a făcut concesiunile dorite. Prelîngă toate dificultățile, cu care se luptă, societatea rusească a isbutit a aduce o cantitate însemnată de zahăr rusec pe piețele din România. Concurența aceasta nu trebuie desconsiderată și este de lipsă să ne gîndim la o contra-acțiune erioasă pentru a o paralisa.

Anunț.

Pentru onorații domni și membri ai asociațiunii transilvane, cari voiesc a cerceta adunarea generală a asociațiunii transilvane, convocată pe 8 August n. a. c. la Alba-Iulia, se vor distribui dela 1-a August înainte, atât de comitetul central, cât și din partea direcțiunilor despărțimentelor asociațiunii, blanchete, care îi îndreptătesc a călători pe liniile drumurilor ferate de stat, și ale societății pentru drum ferat din Valea-Someșului cu preț scăzut, și anume:

Direcțiunea drumurilor de stat acordă pe timpul dela 4—18 August a. c. favorul de a călători încolo și îndărăt, pe trenurile de persoane și povară cu 1 bilet de clasa III-a pe clasa II-a și cu 1/2 bilet de clasa II-a pe clasa a III-a, ear' pe trenurile omnibus cu 1/2 bilet de clasa I-a pe clasa II-a.

Ear' direcțiunea drumului ferat din Valea-Someșului acordă asemenea favoruri pentru trenurile de persoane și de povară.

Doritorii de a avea astfel de blanchete, cari să permită călătoria cu preț scăzut, să se adreseze sau la comitetul central, sau la direcțiunile despărțimentelor, la cari aparțin.

Presidiul asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Sibiu, 27 Iulie 1886.

Iacob Bologa,
v.-preș.

Aviș.

Proxima adunare generală a „Reuniunii învățătorilor români ortod. din districtul Sibiului” avînd prelîngă afacerile administrative a se ocupa cu prelegeri practice din religiune, ca continuare din anul trecut, cu prelegeri din comput pentru an. II—VI de scoală, cu prelegeri din geografică și istorică, precum și cu tractarea practică a catalogului de clasă și a rapoartelor lunare, — p. t. dd. membri ai reuniunii, cari vor a prelege din aceste obiecte, sau vor a se însinua cu alte lucrări din sfera vieții școlare, au să-și aștearnă operele cel mult până la 14 August v. a. c. comitetului reuniunii districtuale spre cenzurare.

Din sedința comitetului reuniunii învățătorilor români ortod. din districtul Sibiului, ținută în Sibiu, la 16 Maiu 1886.

Iosif Aron,
vice - președinte.

Apel.

În adunarea generală a meseriașilor și inteligenței române din Brașov, ținută la 22 Iunie a. c., s'a constatat, că meseriașii români încă sufer din cauza războiului vamal cu România, — s'a dîs mai departe, că în genere atât aici, cât și în celelalte părți, ar fi de dorit, ca publicul român să spriginească mai bine pe meseriașii noștri.

Subscriși, conform hotărîrii acestei adunări generale, apelăm dar', în numele ei, la publicul român, și-l rugăm cu toată serioșitatea, ca în ori-ce ram de industrie, în care se poate ajuta cu Români, să se adreseze numai la Români, pentru-că numai în chipul acesta meseriașii, cari îi avem, vor rămâne la noi în țeară, numai în chipul acesta vom îndemna și pe alții să îmbrățișeze meseriile, în fine pentru-că numai așa ne vom pute crește și consolida clasa mijlocie, adică a industriașilor, care este neapărat de lipsă ori-cărei națiuni cu aspirațiuni de viitor.

În de ale meseriilor sîntem cam înderēt. Români binesimțitori și de inimă vor înțelege apelul nostru.

Brașov, 1 Iulie 1886.

B. Băulescu m. p.,
preș. asoc. pentru spriginirea învățăcelilor
și sodalilor români etc.

I. Aron m. p.

Invitare. *)

În firma convingere, că toți onorații mei colegi cunosc importanța lucrului de mână pentru scoalele populare, am onoare a Vă invita, fraților învățători, la cursul de industrie de casă, ce voi deschide în 1 Septembrie n. a. c., în care se vor propune facerea coșnițelor de stupărit, pîlărilor, coșecilor și împletiturilor de scane, și care curs va dura 4—5 zile, sciind sigur din propria mea experiență, cumcă în atîta timp se pot învăța, trebuind numai introdus în acele, ear' lucrările deprîndătoare se vor pute face și acasă, unde nimic nu costă bani.

Condițiunea de primire e:

Răspuns până la 15 August n. însoțit de 1 fl. (un floren) pentru procurarea materialului de lipsă.

Referitor la cuartir, încât îmi stă la putîntă, voi da gratuit, ear' încât nu, românește pentru noapte ne vom căpeta cuartir. (Pe fîn în sură.)

Viptul, fiind singur și eu, pe bani nu pot da. Ceea-ce știu e însă, că nu va costa mulți bani. Căți vom fi, în consorțiu ne vom procura de toate ce ne trebuie, ear' pregătutul acelora — gratuit.

Eată, fraților, condițiunile, prelîngă cari Vă puteți însuși industria de casă, nu cugetați, că pofta de interes material mă duce la acest pas pentru a Vă invita, ci numai și numai cugetul de a ajuta poporului nostru.

Nu pregetați a veni, nu considerați 5—6 fl., căci prelîngă cele înșirate, veți mai vedea ruinele Ulpiei Traiane, vechia capitală a Daciei, și ocașionalminte vom face și o călătorie pe munte.

*) Onoratele redacțiuni ale ziarelor române sînt rugate a reproduce această invitație.

Grăbiți numai cu răspunsul, ca lucrînd în via, care ni s'a încredințat, să ne poată dîce Domnul viei: Bine, serv bun și credincios preste puține ai fost, preste multe te voi pune, întră întru bucuria Domnului teu.

Să auzim de bine!

Nicolau Trimbișoniu,
învățător în Grădiște (lîngă Hațeg.)

posta Hunyad-Várhely (în loco.)

Varietăți.

(O masă fantastică și periculoasă.)

Această masă se găsește în palatul Pitti din Florența și a fost făcută de Guiseppe Sagatti, mort de vre-o 50 de ani, care s'a pus mai mulți ani și a întrebuintat vre-o 100 cadavre ca s'o facă. Această masă e rotundă de un metru în diametru, cu patru picioare și totul e de carne omească petrificată. Sagatti solidifică cadavrele punându-le în mai multe băi minerale; cadavrele le obținea dela spitale. Intestinele serviau pentru ornamentul pedestalului. Picioarele sînt făcute cu inimi, ficăți și plumăni, cari conservă culoarea cărnii. Masa e făcută din mușchi aranjați foarte artistic, în giurul ei sînt vre-o 100 ochi și urechi, cari produc cel mai straniu efect. Ochii, se dîce, par a fi vii și te privesc în ori-care parte te-ai pune și arangierea lor a fost partea cea mai grea a artistului. Ea a avut 3 proprietari, înainte de a ajunge în palatul Pitti. Cel din urmă proprietar, Ciacomo Rittaboca, o aședase în mijlocul salonului și își făcea o plăcere să o arete vizitatorilor, spunându-le, că era opera unui sculptor original; apoi seara, le explica adevărata ei origine. Într-o noapte, el juca cărțile pe acea masă cu mai mulți prieteni. Rittaboca perdea; el era palid, agitat; în fine se sculă, și făcî cățiva pași, apoi se aședă din nou, perdî însă; distras de fixitatea ochilor ce-l urmăreau, și-a schimbat locul, și-a acoperit ochii. Înzadar, dîse el, și narează apoi istoria mesei. Nu e marmură, dîse el, e de carne, sînt ochi adevărați, adevărați mușchi, adevărate inimi. Vedeți! sînt încă vii. — Acești ochi îți vorbesc, nu pet să-ți sufer, au să mă facă nebun. Atunci, iute luă un pumnal și se lovesce în inimă, înainte ca să se fi gîndit cineva să-l oprească. Sângele seu a curs pe masă. Moștenitorii au fost fericți, că au putut vinde masa guvernului. E vorba acum de a se expune acea masă la expozițiunea institutului Franklin, în Filadelfia.

(Medicul și telefonul.) Foile americane

povestesc despre o descoperire grandioasă, făcută de un medic din New-York. De mult deja rutina medicală din Statele-Unite a întrecut pe cea europeană. Telefonul a intrat în serviciul practicii medicale, aducînd un avînt în rezolvarea afacerilor medicale, de care Europeanii nu se pot ține. Dincolo medicul nu stă numai în comunicație telefonică cu pacienții ei, avînd cunoștință de ori-ce dorință a bolnavului și de ori-ce stare a boalei, ci el se poate iute înțelege și cu moașa și cu farmacistul. Așa se întîmplă, că un pacient, care a fost în persoană la medicul seu, sosind acasă, poate găsi deja medicamentele ce i-le-a prescriș doctorul și a căror refetă a telefoniat-o farmacistul, care a trimis bolnavului imediat medicamentele. Acum doctorul Augustin Flint din New-York a propus o nouă întrebuintare a telefonului, adică spre a transmite tonurile ce le produce mașina interioară a corpului uman, plumăni și inima și pe care până acum medicul le audia numai prin stetoscop. Flint pretinde, că aceste tonuri pot fi transmise la ori-ce distanță prin telefon dela pacient la medic, ear' prin fonograf pot fi chiar păstrate spre a fi comparate cu rezultatele unei zile următoare. Cumcă conducerea telefonică a sunetelor corpurilor e posibilă, Flint o probează printr'un cas din propria practică. El a fost preste noapte invitat prin telefon să vină la un copil bolnav. La întrebarea lui, că ce are copilul? — primi răspunsul: „Tuse!” — „Aduceți copilul la telefon, ca să pot auzi tusa!” replică medicul. Așa se făcî. Flint putu auzi bine tonurile tusei și făcînd diagnosa speciei, a prescriș un medicament corespunzător, fără să fi avut trebuință să plece de acasă noaptea.

Bibliografie.

„Biserica ortodoxă română”. Revistă periodică eclesiastică. București, Iunie 1886. Anul X. Nr. 6. Sumar: Circular al Primatului României. — Înțelepciune! — Starea cultului în județe. — Isus Cristos. — Sfînta scriptură. — Note la cartea Leviților. — Copie de pe raportul protoiereului jud. Romanai către episcopul eparhiei Rîmnice-Noul-Severin. — Statistica clerului și a bisericilor din cuprinsul eparhiei Rîmnice-Noul-Severin pe anul 1880—1885. — Convorbiri între un cercător și un încredințat. — Sîntul Sinod al sînteii biserici autocefele ortodoxe române.

Posta redacțiunii. Dlui N. T. în Gr. Din lipsă de spaț am fost siliți să facem scurtarea întîmplată.

Posta ultimă.

Budapesta, 27 Iulie n. Ministrul-president Tisza va sosi la 20 l. c. în Budapesta, de unde în curînd se va duce direct la curte în Ișl.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Economie.

Piața din Sibiu, 27 Iulie. Grâu hectolitru 47—80 chilo fl. 5.50 până fl. 6.30, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 4.30, până fl. 5.10 secara 66 până 72 chilo fl. 3.30 până fl. 3.70, orz 58 până 64 chilo fl. — până fl. —, ovės 38 până 45 chilo fl. 2.— până fl. 2.40, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 4.20 până fl. 4.60, mălaiul 74 până 82 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.— până fl. 1.40, semință de cânepă 49 până 50 chilo fl. 3.— până fl. 3.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.50 până fl. 6.50, lintea 78 până 82 chilo fl. 9.— până fl. 10.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, pasat de grâu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slămina 100 chilo fl. 50.— până fl. 52.—, unsoarea de porc fl. 52.— până fl. 55.—, sêu brut fl. 24.— până fl. 26.—, sêu de lumini fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sêu fl. 46.— până fl. 50.—, săpunul fl. 26.— până fl. 28.—, fân 100 chilo fl. 1.60 până fl. 2.—, cânepa fl. 30.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.50 până fl. 3.—, spirtul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de vită chilo 36 cr., carnea de vițel 30 până 40 cr., carnea de porc 38 până 42 cr., carnea de berbec 24 până 26 cr., ouă 10 cu 20 până 24 cr.

Piața din Sighișoara, 26 Iulie. Grâu curat hectolitru fl. 5.50 până fl. 6.30; grâu mestecat fl. 4.20 până fl. 4.70; secara fl. 3.60 până fl. 4.—; ovėsul fl. 2.40 până fl. 2.60; cucuruzul fl. 4.50; fasolea fl. 4.—; crumpenele fl. 1.60; mazerea chilo 20 cr.; lintea 20 cr.; mălaiul 10 cr.; lumini de sêu chilo 50 cr.; săpunul 26 cr.; sêu brut 28 cr.; sêu de vită fl. 1.—; unsoare de porc 60 cr.; carnea de vită 32 cr.

Târgul de râmători în Steinbruch. În 26 Iulie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei — cr. până — cr. unguresci grei, tineri 45.— cr. până — cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ușori 45.1/2 cr. până 46.— cr., marfă țerănească, grea 44.— cr. până 44.1/2 cr., de mijloc 44.1/2 cr. până 45.— cr., ușoară 45.— cr. până 45.1/2 cr., românesci de Bakony, grei 42.— cr. până 43.— cr., transito de mijloc — cr. până — cr.

transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci grei 44.— cr. până 44.1/2 cr., transito de mijloc 44.— cr. până 44.1/2 cr., transito ușori 4.4— cr. până 44.1/2 cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

Cursul pieței din Sibiu

din 28 Iulie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.52	vënd.	8.58
Lire turcesci	"	11.20	"	11.30
Imperiali	"	10.20	"	10.30
Ruble rusesci	"	1.21	"	1.22

Bursa de Budapesta

din 27 Iulie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	106.75
" " hârtie " 4%	94.80
" " hârtie " 5%	154.50
Împrumutul căilor ferate ung.	154.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	101.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	119.50
Bonuri rurale ung.	105.—
" " cu cl. de sortare	105.—
" " hânțene-timișene	105.—
" " cu cl. de sortare	105.—
" " transilvane	105.—
" " croato-slavone	105.—
Despăgubire pentru dițina ung. de vin	100.50
Împrumut cu premiu ung.	123.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.80
Renta de hârtie austriacă	85.—
" " argint austriacă	86.—
" " aur austriacă	120.25
Losurile austr. din 1860	142.—
Acțiunile băncii austro-ungare	875.—
" " de credit ung.	287.75
" " " austr.	280.20
Argintul	101.—
Serisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	5.93
Galbeni împărătesci	9.97
Napoleon-d'ori	61.80
Mărci 100 imp. germane	126.—
Londra 10 Livres sterlingi	126.—

Bursa de Viena

din 27 Iulie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	107.15
" " hârtie " 4%	94.85
" " hârtie " 5%	154.80
Împrumutul căilor ferate ung.	154.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	101.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	120.—
Bonuri rurale ung.	105.20
" " cu cl. de sortare	105.10
" " hânțene-timișene	105.10
" " cu cl. de sortare	105.10
" " transilvane	105.20
" " croato-slavone	115.20
Despăgubire pentru dițina ung. de vin	100.50
Împrumut cu premiu ung.	123.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	126.80
Rentă de hârtie austriacă	85.25
" " argint austriacă	85.95
Rentă de aur austriacă	119.80
Losuri austr. din 1860	142.20
Acțiunile băncii austro-ungare	873.—
" " de credit ung.	288.—
" " " austr.	281.—
Argintul	101.—
Galbeni împărătesci	5.92
Napoleon-d'ori	10.01
Mărci 100 imp. germane	61.85
Londra 10 Livres sterlingi	126.—

Bursa de București.

Cota oficială dela 26 Iulie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	97.—	vënd.	97.1/2
" Rur. conv. (6%)	"	87.1/2	"	88.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	—	"	261.—
Banca națională a României	"	—	"	—
Împr. oraș. București	"	32.—	"	35.—
Act. de asig. Națională	"	—	"	206.210
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Serisuri fonciare urbane (5%)	"	86.1/4	"	—
Schimb 4 luni	"	—	"	34.—
Societ. const.	"	—	"	155.—
Aur	"	14.1/2	"	15.—

Anunțiu de exarendare.

Bunul dela **Cut** al seminarului teologic gr.-cat. din Blaj, aproape de Sas-Sebeș și de Mercuria, consistător din 288 jugere 404 °□, loc arător, din 210 jug. 19 °□ fenaț, rituri și grădini din 247 jug. 813 °□ pășune deja segregată, din 9 jug. 140 °□ vieă; mai departe din dreptul regal de crișmărit în **Cut** și la **Silvaș**, precum și din crișma din Sas-Sebeș, se dă în arândă pe calea licitațiunii publice pe periodul de 6 (șese) ani, începând din 24 Aprilie 1887 până în 24 Aprilie 1893. —

Licitațiunea se va ține în **I-ma August a. c. st. n. la 10 oare a. m.** în cancelaria advocaturii archidiececane. — Doritorii de a licita au a depune un vadiu de 10% dela suma de ex-clamare de 4800 fl. v. a.

Până la începerea licitațiunii se primesc și oferte sigilate și provădute cu vadiul de 10%. —

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în cancelaria subscrișului. [809] 2—3

Blaj, în 21 Iulie 1886.

Ludovic Csato,
advocat archidiececan.

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Sz.-Ujvár — (Transilvania)

deschide abonamente pe anul 1886 la:

„Amicul Familiei“. Țiuar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și 15-a și a luni în numeri câte de 2—3 coale; și va publica poesii, romanuri, novele, schițe, piese teatrale, studii sociale, articoli științifici, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl.; pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

„Preotul Roman“. Țiuar bisericesc, scolastic și literar. Va eși în broșuri lunare câte de 2 3/4—3 1/4 coale; și va publica articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestea mulțime de predici pe Duminici, sêrbători și diverse ocațiuni, mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl.; pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Abonații primesc unele premii de valoare și-și pot procura cu prețuri foarte reduse toate opurile din edițiunea noastră.

Colectanții primesc gratis al patrulea exemplar.

Tot acolo au apărut și se află de vëndare:

Biblioteca „Săteanului Român“. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl.; câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoară, profesor gimnasial. Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Colectă de Recepte din economie, industrie, comerț și chemie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. Partea I. Paul Hunfalvy despre cronica lui Georgiu Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere, invederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I, II, III. Prețul broșurii I, II. câte 40 cr.; broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costă 1 fl.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. G. Borgovan. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și viorele poesii populare culese și adnotate de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Branda sau Nunta fatală. Schițe din emigrarea lui Dragoș. Novellă istorică națională. Prețul 20 cr.

El trebuie să se însoare. Novellă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Puterea amorului. Novellă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea, după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morar. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioan St. Șiuluțiu. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé, membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pui ei de aur. Studiu arheologic, de Dionisiu O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbăți de școală, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora“. 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. Acest op cu devisa: „Tot ce putem arătă, să arătăm pruncilor!“ — este dedicat educatorilor și învățătorilor, plăpânde generațiuni a poporului român, a celui popor, ce s'a luptat mai mult pentru limbă decât pentru viață. Edițiunea acestui manual în octav mare cuprinde 341 pagini, tipar garmond, este frumoasă și tare plăcută ochiului. În modesta noastră

literatură pedagogică, nu aflăm nici un op, nici un manual întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura, în care este acesta; și trebuie să constatăm cu plăcere, că autorul la redactarea acestui manual a desvoltat mult zel împreună cu o rară diligență, intențiune sinceră însoțită de un studiu serios și îndelungat prin ce s'a făcut demn de lauda și spriginirea publicului român, mai ales a celor în prima linie interesați, cărora nu hesitam nici un moment a-l recomanda cu toată căldura.

Manual de Gramatica limbei române pentru scoalele populare în trei cursuri, de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. Prețul 30 cr.

Manual de stupărit de Ioan Costinu. Cu 36 figuri explicative. Prețul cu porto francat 70 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci frumos ilustrată, pentru prunci școlari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.; 50 de exemplare broșurate 6 fl., legate 9 fl., legate în pânză 12 fl.; 100 exemplare broșurate 10 fl., legate 17 fl., legate în pânză 22 fl.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru prunci școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. (Edițiune pentru greco-catolici și altă edițiune pentru greco-orientali. Să se noteze: care edițiune se cere).

Visul prea sântei vergure Maria, a Născătoarei de Dumneșeu, urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot acolo se plătesc cu prețuri urcate acțiunile dela „**Albina**“ și „**Furnica**“ și cu prețurile originale acțiunile dela „**Ardeleana**“, „**Mureșiana**“, „**Timișiana**“ și „**Economul**“.

[296] 6